

XIV. godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije – VDS: Briga o žrtvama i putevi ka oporavku

Viktimološko društvo Srbije

28. – 29. studenog 2024. godine, Beograd, Srbija

U Beogradu je od 28. do 29. studenog održana 14. godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije pod nazivom „Briga o žrtvama i putevi ka oporavku“. U okviru dvodnevnog programa konferencije održano je osam sekcija.

U okviru otvaranja konferencije, sudionicima su se obratili prof. dr. sc. Slobodan Savić (predsjednik Viktimološkog društva Srbije), prof. dr. sc. Snežana Vuković (pomoćnica u Ministarstvu prosvjete Republike Srbije, Sektor za prevenciju i zaštitu od nasilja i inkluziju osjetljivih skupina u obrazovanju), doc. dr. sc. Dragana Ćorić (Pokrajinska zaštitnica građana – ombudsmanka), Milka Milovanović Minić (Općina Novi Beograd i Centar za brigu o starima, djeci i osobama s invaliditetom) i Jasmina Nikolić (direktorica Viktimološkog društva Srbije).

U okviru prve sekcije naslova *Briga, podrška i oporavak žrtava* održana su tri izlaganja. Annette Pearson (Restorative Justice Consultant, Special Jurisdiction for Peace, Bogotá, Colombia, and Victim Assistance consultant, Women’s Unit Procuraduría General de la Republica in El Salvador) održala je izlaganje na temu „Izazov oporavka žrtava kriminaliteta i oružanih sukoba“, Sue O’Sullivan (International network supporting victims of terrorism and mass violence, Kanada) izložila je rad naslova: Priprema i odgovor na terorizam, masovno nasilje i događaje s masovnim žrtvama: pristup fokusiran na žrtve, a Petra Masopust Šachová (Law Faculty, Palacky University and Justice Academy, Češka Republika) održala je izlaganje na temu: Perspektiva restorativne pravde na putu oporavka žrtve.

Druga sekcija bavila se pitanjima žrtvi rodno temeljenog nasilja. Nina Peršak (Institut za kaznenopravnu etiku i kriminologiju (Ljubljana) i Sveučilište u Mariboru, Slovenija) prikazala je temu zaštite seksualnog integriteta i autonomije kroz kazneno pravo na razini EU-a – direktiva EU-a o borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te pitanju pristanka. Martina Lotar Rihtarić, Irma Kovčo Vukadin (Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet) i Maja Lovrinčević izložile su rezultate istraživanja na temu strategija suočavanja sa spolnim uznemiravanjem i emocionalnih problema studentica u Hrvatskoj, dok su Mally Shechory Bitton i Shalhevet Weiss (Ariel University, Izrael) predstavile rezultate izraelskog istraživanja resursa otpornosti i emocionalnog stresa u transnodnoj zajednici. Dragana Ćorić (Pokrajinska zaštitnica građana - ombudsmanka i Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Srbija) održala je izlaganje na temu: Pravo javnosti da zna vs. pravo na privatnost – gdje počinje zaštita žrtava i građana od viktimizacije?

U okviru treće sekcije (Zaštita žrtava s fokusom na žrtve rodno utemeljenog nasilja) realizirana su tri izlaganja. Adis Arapović (Škola za političke studije Vijeća Evrope, Sarajevo, Bosna i Hercegovina)

i Tea Pokrajčić (Helsinški parlament građana Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina) prezentirali su zaštitu od rodno utemeljenog nasilja u Bosni i Hercegovini u kontekstu pregleda zakonodavstva i prikaza stanja u praksi. Alma Taso Deljković (Sud Bosne i Hercegovine), Aleksandar Faladžić (Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine), Nina Bosankić – Čmajčanin i Selvira Draganović (Internacionalni Univerzitet u Sarajevu) prezentirali su rezultate provedene analize na temu podrške i zaštite svjedocima i žrtvama u tužiteljstvima i sudovima u Bosni i Hercegovini. Ana Lukić Vidojković (Apelacijski sud u Nišu i Ženski pravosudni centar, Srbija) održala je izlaganje na temu uočenih problema i izazova iz sudske prakse u odnosu na pokretanje parničnog postupka javnog tužitelja za izricanje mjera zaštite od nasilja u obitelji. Četvrta sekcija imala je naziv *Viktimizacija djece, pomoć i podrška* u okviru koje su održana tri izlaganja. Jasna Hrnčić (Sveučilište u Beogradu, Fakultet političkih znanosti), Milena Blagojević (ADRA) i Bojana Stajkić (Sveučilište u Beogradu, Filozofski fakultet) prezentirale su rad na temu odnosa između stavova prema fizičkom kažnjavanju djece i osjećaja bespomoćnosti tijekom osobnog iskustva fizičkog kažnjavanja, Sonja Ščekić i Maja Todorović (Sigurna kuća za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja Niš, Srbija) održale su izlaganje na temu uloge sigurne kuće u Nišu u zaštiti, prevenciji i tretmanu djece koja su pretrpjela različite oblike nasilja, dok je Olivera Pejak Prokeš (Apelacijski sud u Novom Sadu i Ženski pravosudni centar) izložila rad naziva Djeca kao „nevidljive“ žrtve u obiteljsko-pravnim sporovima.

Drugi dan konferencije počeo je s izlaganjem četiriju radova u okviru pete sekcije: Izazovi podrške i oporavka žrtava masovnih viktimizacija. Jelena Watkins (Centre for Collective Trauma, Counterterrorism Preparedness Network – Humanitarian Assistance and Psychosocial Support Expert Group, UK) održala je izlaganje na temu stalnih memorijala žrtvama masovnih viktimizacija u Velikoj Britaniji 2017. godine, kao i lekcijama naučenima iz procesa konzultacija u zajednicama, dok je Gili Gamish (NATAL, Izrael) prezentirala razvoj modela intervencije u slučaju masovne viktimizacije na primjeru slučaja koji se dogodio 7. listopada 2023. godine u Izraelu. Veran Matić (portal javniservis.net, Srpski filantropski forum, Fonda 51 i Asocijacija nezavisnih elektronskih medija, Srbija) održao je izlaganje s naslovom Masovna ubojstva u Srbiji: briga o žrtvama između pojedinačnog i sistemskog pristupa, a Jelena Zulević (Asocijacija EMDR) i Tamara Džamonja-Ignjatović (Sveučilište u Beogradu, Filozofski fakultet) održale su izlaganje na temu EMDR i podrška u krizi nakon masovnih pucnjava u Srbiji.

Šesta sekcija imala je naziv *Žrtve različitih oblika viktimizacije i značaj podrške i sjećanja*. Prvo izlaganje u okviru ove sekcije održala je Nela Kalpic (National Victim Rights Advocate, U.S. Congressional Crime Survivors and Justice Caucus Advisory Committee, SAD) na temu unaprjeđenja pristupa i suradnje u sustavu kaznenog pravosuđa – mapiranje žrtava i „sequential intercept“ modela u pristupu usmjerenom na žrtvu. Teodor Manea (Faculty of Law, Bucharest Academy of Economic Studies, Rumunjska) izložio je rad na temu Postoji li žrtva korupcije – slika razmjera fenomena u Rumunjskoj dok je Heru Susetyo (Faculty of Law Universitas, Indonezija) govorio o pravu žrtava terorizma u Indoneziji da ne budu zaboravljene. Posljednje izlaganje u okviru ove sekcije održale su Jasmina Nikolić (Viktimološko društvo Srbije) i Sanja Čopić (Sveučilište u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Viktimološko društvo Srbije) na temu *Od ideje do realizacije: 3. i 4. svibanj Dani sjećanja na žrtve masovnih ubojstava u Srbiji*.

U okviru sedme sekcije naziva *Posebno osjetljive grupe žrtava i izazovi postupanja, podrške i istraživanja* Ružica Ljubičić (TPO fondacija, Bosna i Hercegovina) govorila je o viktimizaciji na OnlyFans-u:

digitalnom simboličkom nasilju i patrijarhalno-kapitalističkoj eksploataciji i hiperseksualizaciji ženskog tijela. O primjeni metode photovoice u istraživanju viktimiziranosti LGBTQ populacije govorile su Slađana Đurić (Sveučilište u Beogradu, Fakultet sigurnosti) i Ana Paraušić-Marinković (Institut za kriminološka i sociološka istraživanja), dok su Ivana Ramić (Viši sud u Beogradu i Ženski pravosudni centar) i Milica Jovanović (Pravosudna akademija) govorile o izazovima u postupanju suda prilikom ispitivanja žrtava seksualnog nasilja i posebno osjetljivih svjedoka na glavnoj raspravi. Posljednje izlaganje u okviru ove sekcije održala je Svetlana Galić (Viši sud u Beogradu i Ženski pravosudni centar) na temu *Seksualno nasilje u digitalnom prostoru*.

Posljednja, osma sekcija imala je naslov *Različiti pristupi u radu sa žrtvama*. Danica Perišić (sociologinja i obiteljska savjetnica) i Olga Bataković (psihologinja i obiteljska savjetnica) održale su izlaganje na temu značaja integriranog feminističkog pristupa u radu sa žrtvama intimnog partnerskog nasilja, dok su Sanja Pavlović (Novinarke protiv nasilja prema ženama) i Jovana Gligorijević (Nedeljnik Vreme, Novinarke protiv nasilja prema ženama, Srbija) izložile rad na temu uloge medija u podršci ženama koje su preživjele nasilje: iskustva grupe Novinarke protiv nasilja prema ženama. Ivana Popović (Udruga za podršku žrtvama i svjedocima, Hrvatska) predstavila je pilot-projekt naprednog upućivanja žrtava s prikazom evaluacije poziva.

Za vrijeme trajanja konferencije održane su i poster-prezentacije.

U radu konferencije sudjelovalo je od 80 stručnjaka i znanstvenika iz Srbije, Hrvatske, Slovenije, Sjeverne Makedonije, Bosne i Hercegovine, Kanade, Sjedinjenih Američkih Država, Ujedinjenog Kraljevstva, Češke Republike, Rumunjske, Poljske, Izraela i Indonezije.

Konferencija je bila izuzetno uspješna, kako po prezentiranim temama, tako i po kvalitetnim diskusijama te je omogućila razmjenu znanja i iskustva u odnosu na različite viktimološke teme i ideje.

Pripremila:
Irma Kovčo Vukadin